

44.



STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2013 -05- 27
Dnr.	322-867/2013
Till:	RIV

Motion av Karin Rågsjö (V) om konkreta åtgärder för att bryta kunskapssegregationen

En likvärdig skola är en blandad skola. En skola där barn med olika bakgrund möts. Där alla barn får samma förutsättningar oavsett bakgrund. En skola där föräldrar är trygga med att deras barn får den kunskap och demokratiska fostran som skolan ska ge. Men idag har vi en segregerad skola som har svårt att klara sitt kompensatoriska uppdrag. Först med en blandad skola kan vi nå den "tolerans, förståelse för olikhet och respekt för andra" som enligt skolprogrammet ska präglade vardagen i Stockholms skolor.

Vänsterpartiet har i rapporten "Vi bryter segregationen" åskådliggjort hur segregationen dominerar i våra 116 stadsdelar både för behörighet till gymnasieskolan, arbetslöshet och ekonomiskt bistånd. Stadsdelar som låg i topp år 2007 har till år 2011 höjt sina värden för behörighet till gymnasiet samtidigt som stadsdelar i botten har sänkt sina. I gynnade stadsdelar har varenda elev så bra betyg att de kan börja gymnasiet. I mindre gynnade stadsdelar lämnas nära en tredjedel av klasskamraterna utanför när det är dags att börja i gymnasiet. Skillnaden mellan grundskolornas genomsnittliga resultat har på nationell nivå fördubblats de senaste 20 åren från en låg nivå. Skolkrisen är ett faktum. Stockholm gick med 4 miljarder kronor i överskott år 2012. I en så rik stad finns förutsättningar att minska klyftorna, men de beslut som behövs saknas i alliansens politik på nationell och lokal nivå.

Att som barn växa upp i en familj med knapp ekonomi och små sociala och kulturella resurser ger sämre chanser att kunna leva ett bra liv som vuxen. Det vet vi. Många barn och unga behöver därför riktade insatser här och nu, till exempel genom en massiv satsning i förskolan, skolan, skolbarnsomsorgen, fritiden, kulturskolan och inom socialtjänsten. Detta är en rättighetsfråga. Alla barns och ungdomars rätt till kunskap. Det behövs inga fler projekt. Det behövs långsiktighet och ambitioner att vilja minska klyftorna.

De ökade skillnaderna har med stor säkerhet förstärkts av skolvalet. Skolverket kallar skolvalet och skolmarknaden ett genuint dilemma (Lägesbedömning 2013). Krasst uttryckt gynnas vissa elever på andras bekostnad. För samhället är nackdelarna uppenbara. Läget kräver enligt Skolverket "kraftfulla åtgärder på nationell och kommunal nivå...". Ett av flera alternativ att minska segregeringen är att se över skolval och bostadspolitik enligt OECD. "En mer blandad elevsammansättning kan enligt OECD ge ett betydande bidrag till att förbättra resultaten för elever med sämre förutsättningar". I förslag till stadens skolprogram beskrivs dock bara fördelar med skolval och skolmarknad. Får eleverna god information är allt bra. Skolorna får själva ta ansvar för segregeringen. Om svenska folkets vilja att slippa vinstuttag i välfärden däremot får styra och vinstlöseriet upphör kan vi istället öka lärarbemanningen och minska barngrupperna framförallt i de lägre årskurserna. Om alla skolor styrs efter barns bästa och inte efter vinstsyfte är alla elever oavsett förutsättningar lika välkomna.

En likvärdig skola är en blandad skola. Vi efterlyser planering för blandade skolor när staden bygger ut grundskolorna. Den röda tråden mellan förskolan och skolan och hemspråkets

betydelse behöver stärkas. Ytterstadsskolorna ska kunna inrätta attraktiva profiler. Vi behöver också fler och inte färre bibliotek i förorterna, där biblioteken spelar en stor roll både för barn och vuxna. Det krävs kraftfulla strategier mot den låga gymnasiebehörigheten och avhopp från gymnasieskolan. Komvux och SFI måste tas med i skolprogrammet. Unga måste få rätt till komvux om det inte gått bra i ungdomskolan. Läraryrket måste uppvärderas och skolor med låga resultat kunna attrahera de bästa pedagogerna. Riktigt bra skolor kan kompensera för klasskillnader. Kommunala skolor ska kunna vara givna förstahandsval för eleverna. Men idag räcker inte ens mer resurser till skolor som dränerats på resursstarka elever, garanterad läx- och studiehjälp till elever som har svårt att nå kunskapsmålen, bemannade skolbibliotek eller fler speciallärare. Det behövs en politik för jämlikhet, som minskar boendesegregationen och tar bort vinstlöseriet i skolan. Dessutom behövs en social investeringspolitik för långsiktiga och förebyggande insatser som ska ge alla barn och unga goda uppväxtvillkor och framtidshopp.

För att bryta kunskapssegregationen krävs förutom insatser för att bryta bostadssegregationen också ett stort antal både konkreta och långsiktiga åtgärder och en helhetssyn som präglar hela stadens politik och i synnerhet förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, vuxenutbildningen samt socialtjänsten.

En social investeringspolitik

- En social investeringspolitik där staden gör kapital tillgängligt för sociala investeringar, för att utjämna skillnader i levnadsvillkor. Vi ska våga göra satsningar som inte ger resultat i första bokslut men som lönar sig på sikt.
- I vår budgetreservation 2013 föreslår vi att 250 mnkr tas ur stadens överskott 2012 till en social investeringsfond. Hur fonden kan tillföras kapital tas upp i varje bokslut. Fonden kan sedan fyllas på med samma belopp årligen.
- Styr- och uppföljningssystem, organisation samt ersättnings- och resursfördelningssystem som stödjer långsiktighet och helhetssyn. Idag ersätts förskola och skolan med pengsystem, som ger osäkra förutsättningar i ytterområden. Staden ska styras så att kunskapssegregation motverkas och verksamheter ska organiseras så att samverkan och helhetssyn blir norm.

Förskolan

- Säkra förskolans grundläggande betydelse för att rusta barn för skolan
- Uppsökande verksamhet i områden där inskrivningsgraden i förskolan är låg.
- Öka den socioekonomiska omfördelningen till förskolor i ytterstaden.

Grundskolan och gymnasieskolan

- Attraktiva profiler i ytterstadsskolor för att attrahera elever från hela staden.
- Placering av nya skolor ska vara genomtänkt ur ett integrationsperspektiv.
- Skolor med låga resultat ska ha resurser att anställa de bästa lärarna.
- Kostnadsfri läxhjälp av utbildade lärare.
- Säkra att elever med behov av särskilt stöd får specialpedagogiskt stöd.
- Stärka studierådgivningen.
- Kartlägga varför elever lämnar grundskolan utan att vara behöriga.
- Alla som går ut skolan utan behörighet ska få möjligheter att läsa i kapp.
- Unga som inte börjar eller hoppar av gymnasieskolan ska sökas upp inom 14 dagar.
- Sommarjobb till alla som söker i årskurs nio och i årskurs 1-2 i gymnasiet.

Unga vuxna

- Alla unga vuxna ska få praktik, studier eller arbete.
- Långtidsarbetslösa upp till 25 år ska få gymnasieutbildning med försörjningsstöd.
- Öppna komvux för de som anser att de har läst fel linje.
- Ge förutsättningar för studier för lågutbildade unga som går på jobbtorg genom att motivera till basstudier med behållet försörjningsstöd, så länge statligt stöd inte ges. Efter individuell bedömning på jobbtorg ska arbetslösa få läsa in grundskolan och viss gymnasieutbildning (svenska, engelska och matematik)

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar att driva en politik för att bryta kunskapssegregationen med den huvudsakliga inriktning som beskrivs i motionen.

Stockholm den 27 maj 2013

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Karin Rågsjö', with a long horizontal stroke extending to the left.

Karin Rågsjö (V)